

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 11 lipca 2024 r.

Poz. 3620

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.203.2024.AB WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 10 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 4 uchwały Nr III/20/24 Rady Gminy Świeszyno z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

Uzasadnienie

W dniu 27 czerwca 2024 r. Rada Gminy Świeszyno podjęła uchwałę Nr III/20/24 w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 4 lipca 2024 r.

W toku badania legalności tego aktu organ nadzoru stwierdził, że w części w stopniu istotnym narusza on obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowi art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym: *Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględniając opis wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji zadań.* Wspomniany w cyt. unormowaniu art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy stanowi, że: *Na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie: (...) opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych (...) wymagane jest uzyskanie zezwolenia.*

Wobec brzmienia powołanych regulacji, kompetencja organu stanowiącego Gminy Świeszyno do podjęcia uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinni spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych nie budzi wątpliwości organu nadzoru. Analiza treści przyjętej przez Radę Gminy Świeszyno uchwały w tym przedmiocie wykazała jednak, że w części narusza ona obowiązujący porządek prawny, bowiem przepisy §1 pkt 4 uchwały Nr III/20/24 wykraczają poza wynikającą z art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach delegację, co stanowi rażące naruszenie prawa. W przepisach tych Rada Gminy Świeszyno określiła warunki dotyczące wniosku o wydanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych, stanowiąc, że:

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

1. wniosek o wydanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych powinien być sporządzony zgodnie z wymogami określonymi w art. 8 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;

2. przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych jest zobowiązany dołączyć do wniosku o wydanie przedmiotowego zezwolenia kopię dokumentu potwierdzającego gotowość odbioru nieczystości ciekłych przez stację zlewną.

Tymczasem, prawodawca w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewidział dla rady gminy uprawnienia do formułowania warunków dotyczących wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Upoważnienie do tego rodzaju działania nie wynika również z żadnych innych unormowań powszechnie obowiązujących. Zauważyć należy, że każdy przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych powinien po pierwsze spełniać wymagania określone zarówno w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak i przez radę gminy w uchwale podjętej w oparciu o art. 7 ust. 3a ww. ustawy, po drugie złożyć stosowny wniosek, którego elementy zostały określone w art. 8 ust. 1 ustawy. Co więcej, ustawodawca wskazał również, jakie dokumenty należy do wniosku tego dołączyć. Nie ma wobec tego uzasadnionych podstaw stanowienie przez radę gminy przepisów w tym przedmiocie. Nie jest właściwe utożsamianie formalnoprawnych zasad sporządzania wniosku z wymaganiami, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, a tylko do określenia tych ostatnich została uprawniona rada gminy. Ponadto, zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach *Wójt, burmistrz lub prezydent miasta udostępnia w formie elektronicznej na stronach internetowych urzędu gminy lub miasta wzór wniosku o udzielenie zezwolenia*. Ustawodawca dokonując podziału kompetencji w postępowaniu o udzielenie zezwolenia uznał, że wymagania dla przedsiębiorcy powinny być określone przez radę gminy, natomiast wzór wniosku udostępnia wójt. Trzeba również pamiętać, że organem prowadzącym postępowanie administracyjne dotyczące udzielenia zezwolenia w przedmiotowym zakresie jest bowiem wójt i tylko ten organ powinien mieć wpływ na kształt pisma wszczynającego postępowanie.

W przedmiotowej sprawie podkreślenia wymaga, że uchwała podjęta na podstawie art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej²⁾) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu uprawnienie powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy wydawaniu aktu prawa miejscowego powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości.

W tym stanie rzeczy, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności §1 pkt 4 uchwały Nr III/20/ Rady Gminy Świeszyno z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński